

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

Tijdschrift voor ontwikkelingssamenwerking in Nepal
Driemaandelijks tijdschrift van BIKAS Association v.z.w.
Vol.28, n°1 – januari / februari / maart 2017
Afgiftekantoor GENT-X Erkenning : P206908

*Wie alleen maar voorwaarts gaat,
ziet zijn voetsporen niet.*

(Hans Kudszus)

GEDAAN MET LOAD SHEDDING IN KATMANDU

De mensen in de Kathmandu vallei hebben tijdens de festivals van Dashain en Tihar in oktober-november 2016 een feestelijk geschenk gekregen. Er waren geen stroomonderbrekingen (in Nepal algemeen gekend als 'load shedding') gedurende de festiviteiten. Op 30 oktober, de dag dat de Nepalezen Laxmu Puja vierden, het lichtjesfestival, had het elektriciteitsverbruik in de vallei zijn jaarlijkse piek van meer dan 315MW bereikt. Tot grote vreugde van het volk was er geen load shedding, meer zelfs, ook na het

einde van de feesten was er geen sprake meer van stroomuitval in de hoofdstad.

Ondertussen gewend geraakt aan stroomonderbrekingen van 7 tot 8 uur per dag de afgelopen jaren, had niemand in Kathmandu durven dromen dat vanaf Dashain 2016 Nepal Electricity Authority (NEA) komaf zou maken met de regelmaat aan stroomuitval. Die schijnbaar onmogelijke taak werd tot een goed einde gebracht

door de heer Kulman Ghising, de pas benoemde uitvoerende directeur van NEA. De juiste man op de juiste plaats heeft het verschil gemaakt.

Ghising was lange tijd werknemer van NEA. Hij bevond zich hoe dan ook in een invloedrijke positie toen de huidige regering hem in september aanstelde als directeur. Onder zijn bekwame leiding heeft NEA een campagne gelanceerd om te komen tot het einde van de load shedding in de vallei van Kathmandu en voor een vermindering van stroomuitval in andere delen van het land.

Kulman Ghising blijft bescheiden en zegt dat hij geen toverstokje nodig had om de vallei ononderbroken van stroom te voorzien. Volgens hem werd het mogelijk gemaakt door vraag en aanbod van energie op een juiste manier op elkaar af te stemmen, door het herstellen van de transformatoren in een aantal stations in het dal en door een beleid te voeren dat een optimale benutting van de beschikbare elektriciteit nastreeft.

Critici durven dan weer te beweren dat hij het Kulekhani reservoir laat leeghalen, een reservoir dat tijdens de winter en de lente, als het waterpeil van de rivieren lager staat, als reserve dient voor het opwekken van elektriciteit. De pas aangestelde directeur stond er echter op dat de reserves in het reservoir gedurende enkele minuten per dag zouden aangesproken worden op de momenten van de piekvraag.

Op dit ogenblik is de piekvraag in de avond 1300 Megawatt (MW). De levering van elektriciteit afkomstig van interne bronnen in het land bedraagt 850 MW en die gaat drastisch omlaag tijdens het droge seizoen zoals bij de meeste waterkracht projecten van het run-of-river (ROR) type en dan moet er aanspraak gemaakt worden op het reservoir type.

Als stroomstoringen in de Kathmandu vallei konden voorkomen worden en de stroomonderbrekingen buiten de vallei tot een minimum beperkt, waarom moesten de mensen de afgelopen jaren dan uren, soms 14 uur per dag, load sheddings verdragen? Het is nu duidelijk geworden dat het topmanagement van NEA

in het verleden onder één hoedje speelde met verkopers van met diesel aangedreven stroomgeneratoren en van inverters of wisselrichters (*). Zo konden laatstgenoemde bedrijven hoge vluchten scheren en konden de NEA top managers en CEO's delen in de winst. Er werd ook geconstateerd dat sommige bedrijven de klok rond voorzien werden van stroom in ruil voor steekpenningen en commissielonen.

De heer Ghising heeft aangetoond hoe voorbeeldige bedrijfsleiding en rationeel beheer er in slagen komaf te maken met load shedding. Om een vlotte levering van stroom te kunnen waarborgen heeft hij zich op verschillende fronten gefocust zoals controle op mogelijk stroomverlies, constructie en onderhoud van leidingen voor stroomtoevoer, de bouw van nieuwe waterkracht projecten, de invoer van extra elektriciteit uit India, de mensen aanmoedigen om energie te besparen door bijvoorbeeld het gebruik van LED lampen, enzovoort...

Door zijn vakkundig en kordaat optreden is Kulman Ghising een nationale held geworden. Men zegt dat succes vele vaders heeft en daarom zijn er dan ook politici die proberen het einde van de load shedding als hun verdienste aan te rekenen. Hoe dan ook het succes komt enkel één persoon toe. Kulman Ghising verdient alle eer en roem. Het is enkel hij die een einde maakte aan het jaren aanslepende probleem van stroomonderbrekingen in de vallei van Kathmandu. Ook de toestand in de rest van het land is ondertussen opmerkelijk verbeterd.

Het Nepalese volk staat dan ook als één man/vrouw achter hem gedurende deze reis van de duisternis naar het licht.

Hem Chaulagain, Jorpati (Kathmandu)

() Noodstroomverbindingen. Soms gebruikt een noodstroomvoeding accu's om elektriciteit op te slaan. Als het elektriciteitsnet uitvalt, kunnen de (gelijkstroom) accu's wisselstroom leveren met behulp van een inverterende wisselrichter. Als het elektriciteitsnet weer werkt, worden de accu's met behulp van een gelijkrichter opgeladen.*

ONZE PROJECTEN

THE BRICK CHILDREN SCHOOL

De Belgium Brick Children School Foundation, BBCSF wenst in de eerste plaats al zijn sponsors, donoren en subsidieverleners te danken voor de jarenlange steun aan het Brick by Brick project. Namens het Kopila Nepa team, de Brick Children en de vrijwilligers van BBCSF wensen wij u een vredevol en gelukkig nieuwjaar.

Na het bewogen jaar 2015, met de verschrikkelijk aardbeving in gedachte, was 2016 iets rustiger maar daarom niet minder heftig. De naweeën van de ramp wegen nog altijd vrij zwaar door op de bevolking. Het Kopila Nepa team heeft in de loop van 2016 nog heel wat noodgoederen verdeeld onder de gezinnen die leven en werken in de steenbakkerijen. De ellende is er dikwijls ondraaglijk en vooral de kinderen zijn de grootste slachtoffers. De Nepalese overheid schiet immers schromelijk tekort in zijn actieplan voor de noodhulp aan de bevolking en de arbeidersgezinnen in de steenbakkerijen blijven al helemaal in de kou zitten.

Een satellietklasje in Bakthapur

Het Kopila Nepa team sloot met de eigenaar van een steenbakkerij in de omgeving van Bakthapur een overeenkomst om er een satellietklasje op te richten voor de Brick Children. De grondbezitter stelt voor vijf jaar een terrein ter beschikking en met de hulp van Street Child en BeChild zal Kopila Nepa de klas runnen.

De Brick Children School

In de Brick Children School zijn er meer dan 85 kinderen ingeschreven. De vraag is groter dan het aanbod en er moeten weer kinderen geweigerd worden. Onze partners in Wales zitten aan het maximum van hun financiële capaciteit om de school te laten draaien. De kosten zijn de laatste jaren sterk opgelopen. De lonen van de leerkrachten zijn gestegen. De uitgaven voor het middagmaal zijn bijna verdubbeld wegens de hogere prijzen voor de rijst en groenten. De prijs voor het inslaan van drinkwater is zo goed als verdubbeld. Het onderwijsprogramma werd opnieuw aangepast aan de noden en wensen van de leerkrachten.

ONZE PROJECTEN

De Imac computers die BBCSF ter beschikking stelde, worden in het onderwijsprogramma geïntegreerd en men zal ook trachten om computerklassen te organiseren voor volwassenen.

BBCSF zal in de loop van 2017 een aantal computerpakketten samenstellen in verband met water. Wellicht een thema dat gedurende de komende jaren de volgende generaties sterk zal bezig houden. De vier lespakketten over de waterproblematiek zijn bestemd voor de oudste kleuters, de eerste, de tweede en de derde graad. Deze audiovisuele computervoorstellingen hebben vooral als doel om de kinderen bewust te maken om zorgzaam en ecologisch om te springen met water. BBCSF zal vier video's aanmaken zonder al teveel tekst, maar wel met hééééel veel beelden om in de Brick Children school een campagne te lanceren rond water in de wereld.

De bouw van het Cerebral Palsy Centrum.

De bouwfirmen Himalayan Prefab, die ook al de twee afdelingen van de Brick Children bouwde, is momenteel druk bezig met de constructie van de Cerebral Palsy afdeling. In de loop van 2016 en vandaag de dag is er nog steeds een groot gebrek aan materialen en de aanlevering ervan uit China gebeurt traag. De grensovergang tussen China (Tibet) in Zangmu (Dram in het Tibetaans) – Kodhari is totaal onderbroken na de aardbeving in april 2015. Het zal zeker nog een heel jaar duren vooraleer de weg eind 2017 hersteld zal zijn.

De funderingen en de verankering van de draagpalen is vrij vlot verlopen. Bij de plaatsing van de prefab panelen ging het iets minder vlot, wegens het te laat aanleveren van het materiaal. Ondertussen is men wel volop bezig met de verdere afwerking en het Kopila Nepa team hoopt dat men eind januari de eerste kinderen met een beperking kan opvangen. Er zijn in de eerste fase zijn al tien kinderen ingeschreven die de eerste maanden zullen opgevangen worden. De dagverpleging en het onderwijs worden opgesplitst. Afwisselend vijf kinderen in de afdeling bewegingstherapie en vijf kinderen in de klas voor onderwijs.

De Brick Children kunnen nog steeds alle steun en sympathie gebruiken. U kan uw bijdrage storten op het rekeningnummer van Bikas BE 32 2200 7878 0002 met de vermelding 'BBCSF'.

HAKU EN NESSING, ANDERHALF JAAR LATER...

DE VRAAG NAAR EEN SCHOOL!

Haku en Nessing zijn twee dorpen vlakbij de gekende Langtang regio die in april en mei 2015 door de aardbevingen volledig verwoest werden. Vijf weken later brachten we toen als eersten levensnoodzakelijke hulp en begonnen we aan de heropbouw door het oprichten van noodlokalen voor schoolonderwijs en de bouw van tijdelijke woningen.

December vorig jaar keerde ik terug samen met Ngawa Tamang, een bevriende jonge berggids die ik al ruim 20 jaar ken. Als voormalig inwoner van Haku spreekt hij de lokale Tamang taal, verwant aan het Tibetaans. Niettegenstaande mijn kennis van het Nepalees is het moeilijk om met de mensen van deze Tamang dorpen een gesprek te voeren. We bezochten eerst Nessing, het kortst bij de weg gelegen maar toch nog drie uur stappen. Hier hadden de meeste mensen gebruik gemaakt van de bouwpakketten die we hen hadden geleverd. Eerst hadden ze de stalen constructies verankerd en het dak erop bevestigd. Het was aan hen om de muren op te vullen met lokaal materiaal. Ze gebruikten hout en zinken platen die overgebleven waren na de aardbeving. Sommigen hadden, niettegenstaande deze woningen tijdelijk zijn, hun voorlopige woonst zeer mooi afgewerkt. Anderen hadden, omwille van hun beperkte mogelijkheden, het noodgedwongen eenvoudig moeten houden. Die nacht overnachtte ik in zo'n aardebevingsbestendig huisje en alsof het zo moest zijn, was er tegen de ochtend een kleine aardbeving. We werden eventjes door elkaar geschud maar veiliger konden we nergens zitten.

De mensen van Nessing waren ons zeer dankbaar voor de al geleverde hulp, iets wat in een Tamang gemeenschap niet vlog wordt geuit. Die dag was de EDO (Education District Officer) in het dorp aangekomen. Hij is verantwoordelijk voor alles wat betrekking heeft met onderwijs in deze regio. Vandaag werd de nieuwe schoolraad van het dorp verkozen zoals elke twee jaar. Na het zingen van het nationaal volkslied en het benadrukken van het belang van degelijke scholing werd overgegaan tot de eigenlijke verkiezing. Er werd ten slotte een nieuwe voorzitter gekozen. Zowel de voormalige als de huidige voorzitter werden onder de katta's (gebedsjaals) bedolven en men verkoos eveneens de acht andere bestuursleden waarvan de helft mannen en de helft vrouwen.

Voor mij was dit een gelegenheid om de dorpsgemeenschap toe te spreken. Ik feliciteerde de mensen die hun bouwpakket goed hadden benut en moedigde de enkelingen aan die hun huizen nog verder moesten afwerken.

De hoop die we een jaar geleden hadden om ook de resterende 36 gezinnen te helpen met een tijdelijke woonst, konden we niet waarmaken. De regering en lokale instan-

ties werkten helemaal niet mee en we werden hopeloos van het ene naar het andere bureau gestuurd. Zelfs die week deden we nog tevergeefs een laatste poging. Eerlijkheidshalve lichtte ik de mensen hierover in en men herkende en begreep de situatie. De mensen zagen af van individuele steun en uitten unaniem hun wens om iets voor de gemeenschap te doen. Men zou heel graag een nieuwe school willen voor de 66 kinderen van hun dorp die nu nog steeds in een heel eenvoudig, tijdelijk gebouw les krijgen. Ik beloofde niets maar hield me voor om te zien wat mogelijk was. De gemeenschap gaf aan dat ze bereid is om mee te helpen bij het transport (dragen van de goederen vanaf de weg) en dat ze willen mee bouwen aan een school. De EDO gaf te kennen dat er zeker voor de eerste vijf jaar geen geld is om in deze regio te investeren in de heropbouw van scholen. Al bij al met een goed gevoel van hoop verliet ik Nessing en werd ik door vele mensen uitgezwaaid. Men drukte mij nogmaals op het hart dat ik hen zeker niet mocht vergeten.

Later ging ik in Dhunche op zoek naar informatie en kwam bij de lokale ngo LACCoS (Langtang Area Conservation Concern Society) terecht die ons wil helpen bij het bouwen van een schooltje. De eerste plannen werden gemaakt, de lokale gemeenschap werd uitgenodigd, een architect werd aangesproken en naar Nessing gestuurd en er werd informatie ingewonnen over de mogelijkheden. De bal is aan het rollen gegaan, hopelijk recht op zijn doel af. Nessing heeft een wens uitgesproken en ik wil aan de kar trekken om deze wens te verwezenlijken. We dromen hardop: "We willen een schooltje in Nessing bouwen".

Na Nessing bezocht ik Sano Haku en zag dat men ook daar volop aan de heropbouw van het dorp bezig was. Dan vervolgde ik mijn weg naar Haku, het dorp waar mijn project begon. Hier was de heropbouw aan een trager tempo bezig want hier

waren de omstandigheden nog moeilijker. Haku ligt het verst verwijderd van de weg en de hoogteverschillen om het dorp te bereiken zijn hier het grootst. De mensen van Haku hadden extra steun nodig om hun bouwpakketten tot aardbevingsbestendige huizen om te bouwen. In november leverden we zinken platen en we zagen dat de mensen deze nu één voor één gingen ophalen en ze dan de lange weg naar hun dorp droegen. Sommigen hadden al een degelijk huis kunnen bouwen, de anderen konden er nu pas echt aan beginnen. Uiteindelijk kunnen 27 gezinnen uitkijken naar een veiligere, tijdelijke woonst. De vier tijdelijke klaslokalen die we in de zomer van 2015 lieten bouwen, worden nog steeds goed gebruikt. Ook hier is een deftige school noodzakelijk.

Die dag was er in Haku de verkiezing van een nieuw schoolcomité en bleef de voormalige voorzitter Purna aan de macht. Ik werd uitgenodigd om op de ereplaats te zitten en kreeg talrijke katta's. Ook hier hoopt de schoolraad dat er vlgug een verbetering van het schoolgebouw komt en ook hier beloofde ik niets maar hoop ik mee met deze Tamang gemeenschap die me nauw aan het hart ligt. Ik nam afscheid van Haku en met mijn rugzak vol ideeën, vragen, wensen en vooral hoop keerde ik terug naar Dhunche en later terug naar België.

Het begon met een droom, een wens en nu komt het echte werk eraan. We beginnen met een school in Nessing en daarvoor hebben we de hulp van de dorpsgemeenschap nodig maar ook uw steun hebben we heel hard nodig.

Elke financiële gift is welkom om deze droom waar te maken. Steun BIKAS op BE32 2200 7878 0002 met vermelding HAKU

Betty Moureaux, voorzitter Bikas

ONZE PROJECTEN

BOUW ME EEN DORP

Van bron tot bron

In december bracht Bikas voorzitter Betty Moureaux een bezoek aan Paelep in Rasuwa waar er gewerkt wordt aan het project 'Construis-moi un village'. Samen met Pasang Tamang bezocht ze de al meer dan 1 km afgewerkte waterleiding en het grote van cement gemaakte waterreservoir. De dorpingen hebben hier constructief aan mee gewerkt. Men is ondertussen begonnen aan het vrijmaken van een grote ruimte tegen de bergwand om er het tweede grote opvangreservoir te bouwen.

Nadien moet er nog een waterleiding van ongeveer 2,5 km aangelegd worden tot aan het dorp. Het ligt niet zo voor de hand om het bergachtige terrein te overbruggen. Soms moet de buis in de grond gelegd worden en moet er diep gegraven worden. Op andere plaatsen moet de leiding met stalen bevestigingen aan de rotsen gehecht worden.

Er is nog veel werk voor de boeg vooraleer de nieuwe waterleiding Paelep zal bereiken want het dorp ligt immers honderden meter lager. Toch twijfelen we er niet aan dat de vele handen van de dorpsbewoners samen het werk tot een goed einde zullen brengen.

U kan 'Bouw me een dorp' steunen door uw bijdrage te storten op de rekening van Bikas BE32 2200 7878 0002 met de vermelding 'waterproject Paelep'.

PARAMENDO ECO FARMING

In de winterperiode staan, evenals hier bij ons, de landbouwwerkzaamheden op een laag pitje. Angnima Tamang en zijn gezin hebben ook veel schade ondervonden bij de aardbeving van april 2015. Zijn boomgaard en bijenkasten kwamen er erg gehavend uit. Ondertussen startte hij een zoektocht naar Aziatische bijen en hij vond er in Gandaki waar hij tien bevolkte bijenkasten kocht. Hij bracht ze naar zijn dorp per jeep, in de nachtelijke uren zodat het bijenvolk rustig bleef in de duisternis. Toch heeft Angnima momenteel slechts zeven kasten.

Eén kast werd door de bijen verlaten omdat de koningin gestorven was. Van nog een andere kast zonder koningin verdeelde hij het bijenvolk over de resterende kasten. Een derde kast werd vernield door marters die verzot zijn op honing, de raten en de bijen. Een tegenslag voor Angnima die het opvat als een les dat hij meer waakzaam moet zijn. Ondertussen heeft hij zijn kasten verhuisd naar zijn oude woning in het dorp en wacht hij af of zijn bijen de koude winter zullen overleven.

Tijdens haar bezoek aan Nepal, eind september vorig jaar, heeft Bikas bestuurslid Irene Van Driessche een ontmoeting gehad met Angnima. Ze heeft hem verschillende pakjes zaad overhandigd van onder meer tomaten, uien, bonen, prei, selder, aardbeien... Aan zaaien is Angnima nog niet gekomen want de weersomstandigheden zijn niet nog niet gunstig genoeg. Hij kan slechts vier uur per dag op het land werken als het beschenen wordt door de zon. 's Nachts kan de thermometer zakken tot diep onder nul.

Ook Paramendo (in Thulo Barkhu) kreeg in december een bezoek van onze voorzitter Betty Moureaux. Zij bezocht er de boerderij en zag hoe de bijen warm opgeborgen zaten in hun kasten. Tuin en boomgaard lagen er verlaten bij. Ze heeft er kunnen proeven van grondappels. Voor haar een ongekende vrucht die na het schillen zoet en sappig smaakte. Angnima heeft haar verzekerd van in de lente de draad terug op te pakken. Hij dankt ook Bikas en zijn sympathisanten voor de financiële steun en het vertrouwen.

JO LOGGHE NOODFONDS

Sinds december vorig jaar werkt het Jo Logghe Noodfonds mee aan de bouw van nieuwe 'resilient homes' - veerkrachtige aardbevingsbestendige constructies - in de districten Ramechhap en Okaldhunga gelegen ten zuidoosten van Kathmandu en Bhaktapur. De 'resilient homes' die kort na de aardbevingen in 2015 opgetrokken werden, kenden onmiddellijk veel bijval bij de getroffen bevolking.

Samen met onze ngo-partner HCI - Himalayan Climate Initiative - werkt het Jo Logghe Noodfonds/ Bikas aan de heropbouw van het platteland van Nepal. De stalen gebinten worden in losse onderdelen ter plaatse gebracht, deels per vrachtwagen, deels te voet. Daar worden ze op betonnen blokken gemonteerd. In totaal plaatste HCI meer dan 650 'resilient homes' waarvan een groot deel door het Jo Logghe Noodfonds werd gefinancierd.

Voor ons westerlingen lijkt alles heel traag te verlopen maar er zijn heel wat hindernissen te overbruggen zoals de administratieve traagheid en de financiële onzekerheid van overheid. Een ander groot probleem ligt in de uitvoering van het huizenproject zelf. 'Resilient homes' bouwen is één ding, maar wat te doen als niet alleen de huizen maar ook de bouwgronden en de wegeninfrastructuur vernietigd zijn. Kunnen de dorpelingen zo maar terugkeren naar hun dorp zonder de garantie dat ze terug hun land kunnen bewerken en/ of vee houden? Allemaal aspecten waarmee rekening moet worden gehouden.

Kortom, er is nog een hele weg af te leggen om Nepal zijn oude glans terug te geven en om vele Nepalezen terug een volwaardig bestaan te kunnen verzekeren. Uw steun blijft daarom meer dan nodig. U kan uw bijdrage storten op de rekening van Bikas BE32 2200 7878 0002 met de vermelding van 'Jo Logghe Noodfonds'.

Wie meer wil weten over de bouw van 'resilient homes' kan hiervoor terecht op onze website <https://bikas.org/> onder de rubriek projecten 'Jo Logghe Noodfonds'.

Nvdr. Ondertussen zijn 25 bouwpakketten voor 'resilient homes' geleverd in Lakhanpur VDC, Ramechhap. In de loop van volgende maanden zullen dorpelingen druk bezig zijn met de bouw.

LANGTANG

DE LANGTANG VALLEI, NIET HELEMAAL ZOALS WELEER, TOCH NIET HELEMAAL VERANDERD

Ik ontdekte Nepal in 1987. In november vorig jaar, trok ik door Langtang vallei, voor de derde keer in 16 jaar, de eerste sinds de aardbeving in maart 2015. Mijn petekind Sangmo vergezelt me. Ook zij is niet meer teruggekeerd op de plaats waar elf familieleden het leven lieten.

Het gehucht 'Bamboo' herken ik niet meer. Vroeger lag het op een met grind bezaaide berm naast de rivier. Nu zie ik eethuisterrasjes die hoog boven de stroomversnellingen tronen. Een beetje verder ligt letterlijk een gans bos op de andere oever. De bomen liggen er horizontaal opgestapeld. De boosdoener? Geen lawine maar een aardbeving!

We klimmen hoger, geen bomen meer. De Langtang toont zich in al zijn pracht. Lawines, veroorzaakt door de aardbevingen, hebben zijn silhouet veranderd, onderaan ligt een enorme massa stenen. Een pad doorkruist dit stenen kerkhof. Hieronder, daar waar we stappen, ligt het oude dorp Langtang bedolven, samen met zijn inwoners. Op de rotsen wapperen hier en daar gebedsvlaggetjes. Ze tonen ons waar de huizen stonden. Ook dit van de familie van Sangmo. Enkele trekkers en dragers stappen verder in alle stilte. Woorden zijn overbodig... Sangmo weent. De emotie wordt me te sterk.

Het dorp Langtang wordt hogerop heropgebouwd. Daar zullen de huizen veiliger zijn maar met zicht op de rotswalline, met zicht op wat eens een levendig dorp was. Onmogelijk om daar niet aan te denken. Een gedenkteken staat aan de rand van dit trieste oord. De namen van de verdwenen personen staan erin gegrift, onder hen een jonge Luikenaar, François URBANY. Rondom het gedenkteken gebedsvlaggen en vreedzaam grazende jaks.

Sangmo en ik stappen nog een kwartier verder. Een heuvelrug en het zicht op de Langtang verdwijnen. Een ander landschap verschijnt, een ander dorp: Mundu. We slaan een bladzijde om, we herleven. Het oude stenen dorp hangt als gebogen over een weg met mani-muren (*) in het midden. In de verte zien we de besneeuwde bergtoppen... We stoppen aan het 'Everest Guest House' gerund door Sangmo's ouders en zus. Niettegenstaande de tragedie die ze

ONZE PROJECTEN

hebben meegemaakt, niettegenstaande het verlies van kinderen en kleinkinderen, worden we hartelijk en uitbundig onthaald. Na de tranen komt er gelach en blijdschap. Ze hebben hun dierbaren verloren en met hen ook de middelen om in hun levensonderhoud te voorzien. En toch, ondanks de pijn, komt de energie terug. Ze hebben de harde winter overleefd in tenten. Maar nu de infrastructuur er is, komt er ook optimisme. Ze kijken resoluut naar de toekomst en wachten ongeduldig op de terugkeer van de toeristen...

Ik heb lodges gekend met heel wat minder comfort dan deze. Heldere kamers, moderne toiletten, een knusse eetkamer met een houtkachel in het midden. En wat is er aangenamer dan een glas te drinken op een zonovergoten terrasje, met een adembenemend zicht en omringd door glimlachende mensen... Nu leveren grote 'green-houses' (serres) groenten aan de inwoners van Langtang, Mundu en Kyanging Gompa. Zo kunnen ze de toeristen lekkere en gevarieerde menu's aanbieden.

Ik maak van de gelegenheid gebruik en vraag om in door mij gekozen huizen een bezoekje te brengen en na te gaan of het keukengerei geschonken door Bikas via de acties van de Sangmo-vereniging, wel ter plaatse is geraakt.

De volgende dag steken we de hangbrug over en langs de weg aan de overzijde brengen we een bezoek aan de 'yak farmers'. Sangmo herinnert me eraan dat ik elf jaar geleden te maken kreeg met een aanvallende jak. Ik heb mijn lesje geleerd en nu houd ik me op veilige afstand.

Na een deugdloze nachtrust besluiten we door te stoten tot Kyanging Gompa. Onderweg rusten we even uit in een tea shop. Een lunchpakket is overbodig, we krijgen een lekker maal voorgeschoteld. Het traject van Mundu naar Kyanging Gompa is gemakkelijk en zeer aangenaam! Manimuren, in het riviertje draaiende gebedsmolens, hoge bergen. Wat een wonderlijk landschap!

Een heuvel verder ligt dan Kyanging Gompa... Wat een ontgoocheling! Zowel Sangmo als ik hebben dezelfde reactie, afschuwelijk! Stijlloze bouwsels met groene of blauwe daken, een alpine skioord op Himalayaanse wijze. Toch blijft Kyanging Gompa het onbetwiste vertrekpunt voor het bestijgen van de Tserko ri of de Langshisha.

We trekken vlug verder, richting Langshisha vallei. Vooraleer terug te keren naar Mundu genieten we nog eens met volle teugen van de Tsergo ri en de omliggende bergen, een magisch moment waarop de tijd bleef stil staan.

Ik denk terug aan Sangmo's broer, Dawa, die, dankzij onze leden-sponsors berggids was geworden, aan zijn zus die samen met haar man jaks kweekte, aan oom Tenzing die ons hard had geholpen bij de sponsoring. Ik zie ook nog al die blikken van de neefjes en nichtjes. Ze blijven in mijn geheugen geprent. Maar ik krijg vooral het gevoel dat er een sterkte in mij opwelt als ik aan de levenden denk, die resoluut naar de toekomst kijken, hun toekomst. Langtang herleeft.

Nicole Brenu

() mani-muur: een muur met mani-stenen. Een mani-steen is een steen met ingekerfde of geschilderde mantra's.*

U kan Nicole en haar project steunen door een bijdrage te storten op de rekening van Bikas BE 32 2200 7878 0002 met de vermelding 'Sangmo'.

BARUN SECONDARY ENGLISH SCHOOL (BSES)

BSES werd opgericht in 2004 onder impuls van de docenten van Barun Multiple Campus en van de maatschappelijk werkers van Khandbari Municipality (cfr. een gemeentebestuur). Het is gelegen in Khandbari-11 Sankhuwasava, in een rustige omgeving. Er zijn 25 onderwijzende medewerkers en 4 anderen. De kinderen kunnen vanaf kleuterklas onderwijs volgen tot in de tiende klas, wat neerkomt op een 450 tal leerlingen. De school wordt gerund op niet-commerciële basis, zonder winstoogmerk, met andere woorden het is een openbare school.

De materiële toestand van de school

De materiële structuur van de school is niet bevredigend. Voor de aardbeving van 2015 waren er genoeg klaslokalen, nu is er een tekort. Er zijn 20 klaslokalen maar dat is niet genoeg. Er ontbreekt ruimte voor een computerlokaal, een wetenschappelijk labo, een personeelsruimte en een lokaal voor de boekhouding. Er zijn momenteel 90 lesenaars en banken in gebruik, tien tafels en tien kasten. De school heeft ook een bibliotheek die is gebouwd met de hulp van Cunina België.

Door de aardbeving werd de bovenste verdieping van het hoofdgebouw volledig beschadigd. Als gevolg daarvan was er een tekort aan klaslokalen. Gedurende een jaar werd er les gegeven in tijdelijke onderkomens. Het kantoor van de directeur en zijn staf werd ondergebracht in een overvolle kamer op het gelijkvloers. Zowel leerkrachten als leerlingen waren doodsbang in het bouwvallige blok, totdat alles gesloopt werd en tot de restauratie werd overgegaan.

Met de financiële steun van Bikas werden er twee blokken, bestaande uit zes lokalen en twee toiletten gebouwd. Grote opluchting bij de ouders en leerkrachten nu er opnieuw veilig les kon worden gegeven. Maar er zijn nog steeds niet voldoende klaslokalen in de school.

BSES heeft nog steeds gebrek aan ruimte. Er zijn nog zes lokalen nodig. Een voor de staf, een voor de administratie en ook klaslokalen. Het directie comité vraagt daarom aan Bikas verdere financiële steun voor de bouw van deze lokalen.

Rudra Nath Dahal, school manager van de Barun Secondary English School, Khandbari, Nepal

BIKAS WIJNEGEM zet 100 % in op de school van Khandbari

De zware aardbevingen die in 2015 Nepal hebben getroffen, hebben zeer diepe wonden geslagen bij de Nepalese bevolking, niet alleen in de Kathmandu vallei maar zeker in de vele moeilijk bereikbare bergdorpen.

De menselijke tol was enorm, 9 000 doden en 22 000 gewonden, maar ook de materiele schade bleek zeer groot. Onlangs nog deed zich een zware naschok van 5.2 voor in het Sagarmatha gebied.

Langzaam probeert het land zich van de zware catastrofe te herstellen.

Omdat veel wegen door landverschuivingen onbruikbaar zijn, blijft het moeilijk om wat nodig is voor de heropbouw snel in de bergdorpen te krijgen. Het dragen van het materiaal, dikwijls over smalle, gevaarlijk steile bergpaden, neemt dagen in beslag en is tijdens de moesson haast onmogelijk.

Onderwijs is voor een land als Nepal van kapitaal belang. Daarom heeft Bikas geopteerd om zwaar in te zetten op de heropening van scholen. Veel scholen hebben een rode sticker gekregen. Dat betekent terecht dat ze vanwege te zware beschadiging niet in aanmerking komen voor heropbouw of herstelling en moeten gesloopt worden. Dat is ook zo voor de secundaire school van het dorp Khandbari. Khandbari is het dorp waar Bikas in 2014 de aankoop steunde van een generator om de stroomvoorziening van het ziekenhuis te verzekeren en de heropstart ervan mogelijk te maken.

Samen met de groep van Oud-Turnhout heeft Bikas Wijnegem fondsen verzameld voor een nieuwe prefab school in Khandbari. Dit systeem heeft zijn degelijkheid reeds bewezen in de Brick by Brick school die de zware aardbevingen wel heeft overleefd.

Ondertussen is eind vorig jaar, in aanwezigheid van van Guy Derkinderen en José Smulders van de groep van Oud-Turnhout, een eerste deel van de nieuwe aardbevingsbestendige prefab school ingehuldigd.

Het is nu onze bedoeling om samen met de sympathisanten uit Oud-Turnhout verder fondsen te verzamelen voor bijkomende prefab klaslokalen.

Guy en José zijn volop bezig met het organiseren van een evenement om de bouw van extra klassen en een sanitair blok te helpen financieren. We houden u op de hoogte.

U kan het team van Guy en José steunen door uw giften te storten op de rekening van Bikas BE32 2200 7878 002 met de vermelding 'school Khandbari'.

ONZE PROJECTEN

VAN SCHOOL TOT SCHOOL

Een beeldverhaal

In november 2016 hebben we een maand samengewerkt met CEPP, het Nepalese Centre for Educational Policies and Practices. Zij willen de kwaliteit van het basisonderwijs verbeteren in overheidsscholen op het afgelegen platteland, voornamelijk in de driehoek Sindhuli/ Makwanpur/ Rautahat in de Inner Terai, ten zuiden van Kathmandu, en ook in Dolakha District aan de Tibetaanse grens.

Wij hebben samen met de CEPP medewerkers vier 'crash trainings' gegeven, erg praktische vormingen voor ECD-classes (Early Childhood Development – kleuterklassen) en Class 1, 2 en 3 van het lager onderwijs. Op vijf andere plaatsen hebben we overlegd met ouders, leerkrachten, de oudervereniging, leerlingen, het schoolhoofd en CEPP-medewerkers, over hoe een bepaalde school nog kan verbeterd worden.

Wat hierna volgt is een impressie in woord en beeld...

Wij werken samen met CEPP, het Centre for Educational Policies and Practices, een Nepalese ngo die de kwaliteit van het basisonderwijs wil verbeteren.

Ze ondersteunen de overheidsscholen, waar het onderwijs gratis is. CEPP wil ervoor zorgen dat ook de armste kinderen goed onderwijs krijgen door ouders te informeren over hun rechten en door leerkrachten te motiveren.

Uw bijdrage aan het project is meer dan welkom op het rekeningnummer van Bikas BE32 2200 7878 0002 met de vermelding 'Vrienden van Paul en Carine'.

Hartelijk dank!

Paul Beké en Carine Verleye

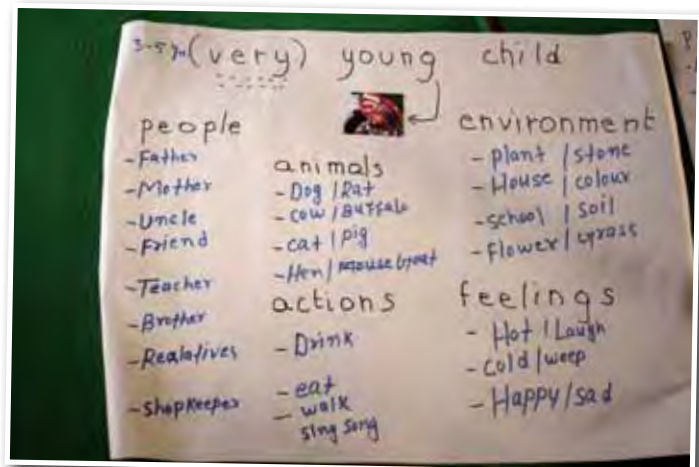
- 1 *Sokpoppen kunnen taallessen aangenaam maken. De kinderen spreken met de pop, niet met de leerkracht... en daardoor zijn ze minder verlegen. Samen met de leerkrachten maken we ons eigen konijn-met-bewegende-oren en een 'sprekende' hond.*

- 2 *De kinderen zijn nog eerder op de training dan de leerkrachten... Ze experimenteren met verschillende materialen.*

- 3 *Daarna tekenen ze hun eigen flash cards en memory games.*

- 4 *We vragen de leerkrachten om na te denken over kindgericht onderwijs. Ze overleggen onder elkaar en schrijven op grote bladen papier wat typisch is voor de leefwereld van jonge kinderen, welke mensen en dieren ze kennen, wat kleuters doen, wat ze voelen... We herhalen de oefening voor kinderen van 5 tot 8. Een levendige discussie volgt...*

ONZE PROJECTEN

5 Een eenvoudig ontwerp... een middel om het onderwijs vriendelijker te maken...

8 Overleg rond de kwaliteit van het onderwijs, met leerkrachten, ouders, leerlingen en de mensen van CEPP.

6 CEPP ondersteunt 33 scholen in de Inner Terai, veelal dichtbij de Bagmati River. We verplaatsen ons te voet van de ene school naar de andere.

9 Een hecht team! Met CEPP medewerker Binod en leerkracht Satyadevi.

7 'Education is a light', de slogan van CEPP op één van de schoolmuren.

10 Studenten van LUCA School of Arts Gent hebben samen met ouders, leerkrachten en CEPP een 'Natural Playground' aangelegd. Sindsdien blijven de kinderen niet meer weg van school. Ze komen vroeger dan het beginuur en blijven na!

ONZE PROJECTEN

11 Leerkracht Bishnu is maar wat trots op het klaslokaal dat ze heeft ingericht.

13 De kinderen zijn nieuwsgierig... Het spel is ontworpen door leerlingen van SVI Gijzegem.

12 Sommige ingrepen zijn niet zo duur maar kunnen een klaslokaal aangenamer maken. CEPP-medewerker Keshav moedigt de leerkrachten aan om onder het metalen dak een isolerende bamboe laag aan te brengen.

14 De school in Dolakha District blijkt erg getroffen door de aardbeving...

BIKAS ON LINE

Buiten onze website – www.bikas.be – zijn we nu ook te vinden op Facebook, zoek naar Bikas België–Belgique ... en word vriend van Bikas!

HET BIKAS TIJDSCHRIFT IN KLEUR???

Dat kan als u over een e-mail adres beschikt. Stuur uw e-mail adres naar de redactie via ivd_cataogh@yahoo.com – met de vermelding 'Bikas tijdschrift digitaal'. Uiteraard kan u ook de papieren Bikas blijven ontvangen, vermeld dan 'Bikas tijdschrift digitaal en per post'.

15 ... maar we geven er in de nieuwe lokalen een praktische training aan dertig leerkrachten van twintig verschillende plattelandsscholen uit de omgeving...

Dank aan de provincie Antwerpen voor de jarenlange steun...

zondag 12 maart 2017
van 10u00 tot 14u00

Solidariteits Brunch

parochiezaal St Jan, De Nefstraat, Gierle

Ten voordele van: BALAVIKAS (India) - MESI ANPIL (Haiti)
HOURRA!! (Burkina Faso) - BIKAS (Nepal)

In samenwerking met: Oxlam Wereldwinkel Gierle

Graag vooraf inschrijven: gierle@oww.be tel: 014/55 35 61 GSM: 0484/91 96 68

**FAIR TRADE
GEMEENTE**

VWZ art 198 bis

WANDELREIZEN SPECIALIST IN NEPAL

**ANDERS
REIZEN**

- in groep
- individueel op maat

ANDERSREIZEN.BE/NEPAL

DHANYABAD

KERSTBALLEN VAN NEPAL VOOR NEPAL

In december bracht Bikas voorzitter, Betty Moureaux, zowat 300 mooie kleurrijke kerstballen, gemaakt van papier-maché, mee uit Nepal.

Patiënten van Kurt Neyens uit de thuisverpleging in Brugge en collega's van het KPC – Kinder Psychiatrisch Centrum – van Genk kochten deze unieke hebbedingen en steunden hiermee voor bijna 1 500 euro ons project in Haku. Dhanyabad, bedankt!

DHANYABAD VANWEGE DE BRICK CHILDREN

De BBCSF dankt de gemeente Lovendegem en de GROS voor haar steun met 500 euro in 2016, bestemd voor het project Brick by Brick.

De BBCSF dankt de gemeente Kalmthout en de GROS voor de steun met 750 euro en de extra toekenning van een premie van 200 euro voor het duurzaamheidsaspect van het Brick by Brick project.

Ook welgemeende dank vanwege BBCSF aan GROS Kortenberg voor de subsidie van 1 500 euro.

ZEPPEREN VOOR NEPAL

Het dorpsrestaurant 'Zeppere Tegoar' is een vrijwilligersorganisatie in Zepperen die iedere dinsdag een warme maaltijd voor een zeer democratische prijs bereidt. Voor hun hartverwarmende inzet en stimulerende dorpscontacten kregen de vrijwilligers van de stad Sint-Truiden de prijs voor de beste buurtwerking.

Gerda Neven en Nicole Knapen trokken ook dit jaar weer aan de kar. Samen met vele vrijwilligers konden ze een hoop centjes aan het goede doel schenken. Net zoals vorig jaar steunden ze het project in Haku, deze keer speciaal voor de bouw van een nieuwe school. We willen de medewerkers en de bezoekers van 'Zeppere Tegoar', wat 'Zepperen Samen' betekent, heel hartelijk bedanken. Dhanyabad!

STAPPEN VOOR HET GOEDE DOEL

Solidariteitsraad Lille heeft er een vaste gewoonte van gemaakt om samen met alle lagere scholen in oktober de actie 'Stappen voor het goede doel' te houden. Elk jaar kan één van de vele verenigingen die aangesloten zijn bij de solidariteitsraad zich kandidaat stellen om de organisatie en de uitwerking hiervan op zich te nemen. De opbrengst van de sponsorwandeltochten gaat dan naar hun werking of naar één van hun projecten.

In 2016 stelde Bikas zich kandidaat met het project 'Noodwoningen voor Haku'. Bikas is in Lille vertegenwoordigd door Karel Arets (ondervoorzitter) en Jill Vervoort (bestuurslid).

Vanaf mei werd er gewerkt aan de presentatie voor de scholen. Karel selecteerde een reeks dia's aangepast voor een voorstelling aan het lagere school niveau en aan de beknopte tijd. Jill schreef verhalen en zorgde voor bijhorende activiteiten. Samen bekeken, bespraken en verbeterden ze alles tot er begin september een degelijke presentatiemap kon aangeboden worden aan de schooldirecties.

Vijf scholen werden bezocht om de planning te bespreken. In oktober werden dan gedurende drie weken 64 klassen bezocht gaande van kleuters tot en met zesde leerjaar, telkens met aangepaste verhalen. Alle activiteiten werden klas per klas aangeboden.

De kleuters luisterden naar het verhaaltje van de poes Mia die na de aardbeving alleen achterbleef en op zoek ging naar de familie.

In de eerste graad werden eerst dia's getoond en daarna werd het verhaal van de poes Mia voorgelezen en tekenden de kinderen een huis voor de poes.

In de tweede graad werd na de dia's het verhaal voorgelezen van Sonish, de baby die na 22 uur nog levend uit het puin werd gered. De kinderen zagen de persfoto van de redding en een foto van de nu 2 jarige jongen. Ze losten vragen op bij de tekst en moesten een reddingsactie uitvoeren door een berg houten blokjes zodanig te verwijderen dat er geen verdere schade kon ontstaan.

De derde graad werd na de dia's verdeeld in bouwvakkers en architecten. De bouwvakkers zetten twee mini noodwoningen in elkaar en de architecten tekenden een plattegrond voor de woning en een gevel. Op 28 oktober werd de actie afgesloten met een sponsorwandeloctocht in alle scholen. Het was onmogelijk voor ons om in alle scholen op dat tijdstip aanwezig te zijn, daarom kwam er versterking van José en Guy, bestuursleden van Bikas. Alle scholen konden een enorm dikke cheque aanbieden. Samen brachten ze 13 610 euro bijeen, goed voor het bouwen van 15 noodwoningen in Haku, een bergdorp dat totaal vernield werd tijdens de aardbeving van 2015.

Dhanjabad - dank u wel - aan alle mensen die dit project steunden.

Jill en Karel

DHANYABAD

DE BRICK CHILDREN BEDANKEN DEINZE

Zaterdag 3 december, een zonnige herfstdag!

In Deinze hadden tal van activiteiten plaats, onder andere het concert van Soulsister. Ondanks een uitverkochte Brielpoort, om de hoek van zaal Palace, konden we spreken van een mooie opkomst voor de Brick Children in Nepal.

Ruim voor de aanvang van het programma waren de eerste bezoekers al op post. Zowel voor de namiddag- als avondvoorstelling was het aanschuiven aan de kassa. Niet alleen van Deinze kwamen ze maar ook van ver daarbuiten. Het was hartverwarmend de steun te voelen van familie, vrienden en sympathisanten die er ook deze keer weer bij waren.

Met vooraf een presentatie over vijf jaar werking van de BBCSF kregen we de film 'Lhasa-Kathmandu' te zien van regisseur Jean-Pierre Coppens en cameraman Paul De Cock. Deze film gaf een geschiedkundig overzicht van wat in deze contreien is gebeurd en nog steeds geschiedt, een beeld van de inmenging van China in de Tibetaanse en Nepalese gebieden. En dan hebben we het nog niet over hoe deze mensen zich staande moeten houden onder dit regime. We beseffen soms te weinig hoe geplaveid onze toekomstpaden zijn in vergelijking met die van hen.

De kijkers waren sterk onder de indruk van de film en kregen tijdens de pauze even tijd om op adem te komen.

Vervolgens kregen we Katelijn Vanhoutte, Sakiwa en Conny Vercaigne op het podium. Hun warme mantra-gezangen nodigden uit om mee te zingen. Het gezamenlijk zingen was voor velen deugdzaam en een-in-verbinding-gebracht worden met de spirit van de mensen in Nepal. Dat het ene niet los staat van het andere, dat we verbonden zijn met alles en iedereen, dat was heel voelbaar. De energie bleef nog lang nazinderen, dit was duidelijk te merken aan de positieve feedback die ik dagen later nog kreeg. De samenwerking met de filmmakers en de muzikanten was mooi, de inzet groot, allemaal gingen we voor hetzelfde doel: medische zorg en onderwijs voor iedereen, ook voor kinderen met een beperking. Een warm dank u wel!

In naam van de BBCSF gaat mijn dankbaarheid ook uit naar Eva Germeys die deze namiddag en avond aan elkaar praatte, Schepen Van Hove die het inleidend woord verzorgde, Joakim die uitstekend werk leverde op technisch vlak, de samenwerking met de stad Deinze en de GROS, alle medewerkers achter de schermen en vooral de aanwezigheid van degenen die in de BBCSF blijven geloven.

Opbrengst van dit evenement: 1913 euro. Dhanyabad!

Ria van Hecke

HET BIKAS BESTUUR STELT ZICH VOOR

Vanaf nu zal in ons tijdschrift iemand van het Bikas bestuur zichzelf voorstellen. We willen zo bij iedere naam ook een gezicht plakken en de mens achter dat gezicht een beetje gestalte geven. In dit eerste tijdschrift van 2017 stellen we Betty Moureaux, onze voorzitter en Peter David, onze secretaris, aan u voor.

Betty Moureaux
voorzitter Bikas

Na mijn studies verpleegkunde volgde ik een berggidsen-opleiding en trok met jongerenkampen naar Zwitserland waar ik enorm gefascineerd was door de bergen. Toen ik in 1992 voor het eerst naar Nepal trok, kon ik niet vermoeden dat dit zowat mijn tweede thuisland zou worden. Sindsdien heb ik meer dan 50 trekkings en ettelijke topbeklimmingen in de benen in de meest uiteenlopende Nepalese regio's.

Door de passie voor dit land ben ik reisbegeleidster bij Anders Reizen geworden en kan ik nu met veel plezier anderen laten kennismaken met dit prachtige Himalaya-land, waarvan de schitterende natuur maar ook de cultuur en zeker ook de mensen (wiens taal ik spreek) mij zo dierbaar zijn. Jaarlijks verblijf ik twee à drie maanden in Nepal wat ondertussen vergelijkbaar is met een verblijf van vijf jaar.

Als Nepalliefhebber leerde ik al vlug Bikas kennen en was ik gefascineerd in hun verantwoorde werking en in hun vrijwillige, geëngageerde inzet. Geregeld schreef ik een artikel voor het tijdschrift over mijn avonturen in dit prachtige land.

Toen plots in april 2015 een grote aardbeving het land trof en een hoop vrienden van mij in grote nood bracht, besepte ik dat ik iets moest (terug) doen voor de mensen die mij zoveel mooie momenten hadden bezorgd. Vijf weken na de aardbeving ging ik samen met Armand naar Nepal, bezocht de zwaar getroffen dorpen en startte het Haku – Nessing project.

Ondertussen kwam mijn inzet voor Bikas in een stroomversnelling en voordat ik het goed besepte werd ik in mei vorig jaar tot voorzitter verkozen.

In deze functie en met mijn kennis van Nepal hoop ik dat we samen nog vele mooie projecten kunnen realiseren in dit land dat mijn hart gestolen heeft.

Peter David
secretaris Bikas

Het was, net zoals bij elke bergfanaat, mijn droom om na de Alpen de Himalaya te zien. Op jonge leeftijd kocht ik dan ook, achter de rug van de ouders – in die tijd not done – een ticket Nepal. Het toeval wou dat een medewerkster van het ere-consulaat dezelfde vlucht nam en samen met haar kreeg ik heel wat meer van Nepal te zien dan dat wat een georganiseerde reis te bieden heeft. Mariette Ballegeer en haar man Omer werden dan ook vrienden voor het leven. Nog meer dan de bergen bleef de lokale bevolking me bij. Het Nepalitisvirus had me gebeten.

Het eerste project, samen met Roger De Groen, was snel geboren: een waterproject in Khumjung, een project in samenwerking met de eerste Belgische Everest expeditie, waar Maurits Vreugde expeditie-arts was en Nico Smeets materiaaldeskundige.

Jos Gobert, die bij de eerste trekkers in Nepal hoorde en reeds een school in Khumjung liet bouwen, nodigde me uit om te zien of we een ontwikkelingsorganisatie voor Nepal konden opzetten. En dat deden we: de stichters van Bikas waren vertegenwoordigers van de bergsportverenigingen, van de lopende Himalaya-expedities, van het consulaat en mensen van de UGent. Vanuit Nepal werden de eerste projecten opgevolgd door Jo Logghe, Ang Tshering en de consul Robert Rieffel.

Vele projecten volgden in de geest van Jos. Vrijwilligerswerk pur sang hier in België en projecten met lokale inspraak en lokale bijdragen in Nepal. Jos bouwde zijn huis op het gelijkvloers om tot een Nepalhuis. 20 jaar lang leidde hij Bikas en dan werd hij opgevolgd door voorzitters uit hetzelfde hout gesneden.

Het leven is zo voor mij de voorbije 30 jaar een trekking geworden langsheen Nepalliefhebbers die lange of kortere tijd mijn pad hebben gekruist, maar die altijd even bezielde waren om samen te werken aan dat mooie Nepal, ook in moeilijke omstandigheden. Hopelijk mag ik ook uw bergpad ooit nog kruisen en ook dat van jonge mensen die ons op deze Bikas trekking willen vergezellen.

Peter David werkt aan de Artesis Plantijn Hogeschool en in een secundaire school. Naast Nepal heeft hij ook de kans genomen om de hele wereld te doorkruisen, om telkens vast te stellen dat Nepal het mooiste land is en blijft.

LAATSTE KONING VAN MUSTANG OVERLEDEN

Op 16 december 2016 overleed Jigme Dorje Palbar Bista, de laatste koning van Mustang. Hij regeerde het voormalige boeddhistische koninkrijk gedurende meer dan een halve eeuw. Bista werd 86. Hij verloor zijn koninklijke titel in 2008 toen Nepal zijn eeuwenoude monarchie afschafte. Het grootste deel van zijn leven woonde hij in de middeleeuwse hoofdstad Lo Manthang waar hij optrad als de plaatselijke geestelijk leider van de Loba gemeenschap. De bevolking spreekt een soort Tibetaans en is daarom ook nauwer verbonden met Tibet dan met Nepal, ook op cultureel vlak. Als jonge man ondersteunde Bista een door de CIA gefinancierde guerrilla campagne om het Chinese leger te verdrijven uit het naburige Tibet na de mislukte opstand in 1959. Hij stond toe om Mustang te gebruiken als militaire uitvalsbasis.

Bista volgde in 1964 zijn vader Angun Tenzing Tandull op en zette daardoor de familielijn verder die gaat tot Ame Pal, de krijger die in 1380 het koninkrijk stichtte.

Hij verhuisde naar Kathmandu toen zijn gezondheid alsmaar meer te wensen overliet. De maanden voor zijn dood kreeg hij steeds meer problemen met hart en nieren. Ook de koude deed hem geen deugd.

Het afgelegen Mustang, omgeven door diepe ravijnen, bevindt zich op het hoge en dorre Tibetaans plateau dichtbij de Chinese grens. Nepal annexeerde het voormalige koninkrijk van Lo in de achttiende eeuw maar stond de koning toe zijn titel te behouden. Mustang was tot 1992 gesloten voor toeristen, ook nu nog wordt strikt toegezien dat het aantal bezoekers beperkt blijft. Het geïsoleerde vroegere koninkrijk vangt sinds 2014 een glimp op van een meer hedendaagse wereld sinds de aanleg van een weg die Mustang verbindt met China en met India.

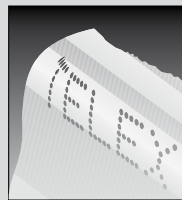
ReisMarkt
VAN DE REIZIGER > VOOR DE REIZIGER

12 maart
2017 10 tot 18 uur

**KORTINGS
BON**

€7
i.p.v. €10

WEGWIJZER VZW
ONAFHANKELIJKE
REISINFORMATIE

BIKAS WIJNEGEM STELT VOOR

NEPAL NA DE AARDBEVING

Betty Moureaux, voorzitter van Bikas brengt deze boeiende beeldreportage die het resultaat is van haar bezoek aan de getroffen gebieden.

Betty was één van de eersten die in het zwaar getroffen Langtang de dorpen Haku en Nessing bezocht. Sindsdien is ze er meermaals geweest en hielp ze mee aan de heropbouw van de getroffen streek. Haar reisverslagen kon en kan u lezen in dit magazine.

HIMALAYA ALERT

Tijdens een expeditie in Nepal en de beklimming van de hoogste berg van de wereld, maakte de Nederlandse klimaatjournaliste Bernice Notenboom een beklijvend filmverslag over de dramatische klimaatsituatie in de Himalaya.

Drie jaar bracht Bernice verslag uit vanaf de Noord- en de Zuidpool. Als eerste Nederlandse vrouw bereikte ze op ski's de Zuidpool. Ze ondernam klimaatexpedities in Siberië en Groenland.

Nu ligt haar focus op een ander bedreigd gebied: de Himalaya. De klimaatverandering is er reëel en dramatisch. De gletsjers van deze bergketen waar bijna alle grote rivieren van Oost-Azië ontspringen, smelten in beangstigend hoog tempo. Ruim 1,5 miljard mensen zijn voor hun drinkwater en voor hun voedselbehoeften van het Himalaya smeltwater afhankelijk.

Deze documentaire film geeft een actueel beeld van dit snel veranderend gebied. Het gezaghebbend IPCC (Intergovernmental Panel of Climate Change) beweert dat er over veertig jaar geen sneeuw of ijs meer te vinden zal zijn. Bernice bezocht tijdens haar tocht, onder andere aan de voet van de Island Peak, bergmeren die door het gestaag toenemend smeltwater dreigen te overstromen. Enkele dorpen zijn reeds door zo'n flash-flood weggevaagd.

Ze bezocht niet alleen de plaatselijke bevolking maar ook enkele kloostergemeenschappen en de lama van de Khumbu vallei, aan wie ze een zegening vroeg alvorens de Everest te beklimmen. De film is opgedragen aan Sherpa Lhakpa Nuru, omgekomen tijdens deze expeditie bij een lawine in de Khumbu ijsval.

Nepal na de aardbeving, een beeldreportage van en door Betty Moureaux

Himalaya Alert, een film van Bernice Notenboom, klimaat-journaliste

Zaterdag 18 maart 2017 om 20 uur

GC 't Gasthuis Theaterzaal, Turnhoutsebaan 199, 2110 Wijnegem

Inkom 10 euro

De opbrengst gaat naar de wederopbouw van de Barun Secondary School Khandbari.

KERSTMIS OPNIEUW OFFICIËLE FEESTDAG

Vlak voor kerst heeft premier Pushpa Kamal Dahal Kerstmis opnieuw uitgeroepen tot officiële feestdag en herriep daarmee de eerdere beslissing van de vorige regering om dit christelijk feest te schrappen van de lijst feestdagen. De premier publiceerde ook een boodschap waarin hij vrede, geluk, voorspoed, een goede gezondheid, eenheid en broederschap wenst aan alle Nepalese christenen in binnen- en buitenland. Nepal telt 29 miljoen inwoners, waarvan slechts heel weinig christenen zijn. 81 procent van de bevolking is hindoe, 9 procent boeddhist en 4 procent moslim.

LUCHTHAVENCOMFORT

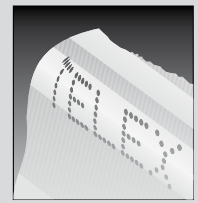
Van de top 10 beste luchthavens 2016 bevinden zich er vijf in Azië, vier in Europa en één in Canada. The Guide to Sleeping in Airports koos de beste en slechtste luchthavens om in rond te dwalen als u op een vlucht wacht. De passagiers zetten Changi International Airport in Singapore op de eerste plaats. Daar kan u tot rust komen in een heuse binnentuin. Op de vijfde plaats staat München waar u rond de jaarwisseling zelfs een indoor kerstmarkt kan bezoeken. Er werd ook een lijst slechtste luchthavens samengesteld en neen, niet Nepal kwam op de eerste plaats. Die twijfelachtige eer krijgt King Abdulaziz International Airport van Jeddah, Saoedi-Arabië. Reizigers klagen over gebrek aan hygiëne en over onvoldoende stoeltjes om op hun vliegtuig te wachten. De stoelen die er wel zijn, doen geen deugd aan de rug. Ook van wifi is er in Jeddah geen sprake. En Tribhuvan International Airport Kathmandu? Wel die eindigt op de tiende plaats van de minst comfortabele luchthavens en moet London Luton International Airport laten voorgaan.

MOUNT EVEREST GEKROMPEN?

Wetenschappers gaan onderzoeken of de Mount Everest inderdaad een stukje gekrompen is, zoals uit satellietbeelden gebleken is. Het zou gaan om een kleine 2,5 cm. Om zeker te zijn of het zo is, stuurt India in het voorjaar een team van vijf onderzoekers naar Nepal. Hoe het onderzoek zal uitgevoerd worden, zegt men er niet bij. De oorzaak zouden de aardbevingen zijn van bijna twee jaar geleden. De hoofdstad Kathmandu zou daarbij enkele meters naar het zuiden verplaatst zijn.

NIEUWE WOLFENSOORT ONTDEKT IN DE HIMALAYA

En al meteen bedreigd. Tijdens een tocht in 2004 in het natuurpark Annapurna kwam de Noorse wetenschapper Madhu Chetri oog in oog te staan met een soort Himalayawolf. Deze wolf werd tweehonderd jaar geleden ingedeeld als een subklasse van de grijze wolf. Chetri trok jaren later opnieuw naar Nepal en ging op zoek naar overblijfselen en uitwerpselen van het dier. Aan de hand van het onderzoek van zijn vondsten kwam Chetri tot de conclusie dat de Himalayawolf – ook wollige wolf genoemd omwille van zijn pluizige bontkraag – al 800 000 jaar afgezonderd leeft van andere wolfensoorten. Het resultaat van zijn onderzoek is ondertussen verschenen in ZooKeys en daarin staat dat het hier om een heel nieuwe soort gaat, eerder

dan een ondersoort van de grijze wolf. Chetri vreest echter dat de herders een gevaar vormen voor de wolf. Die zien in het dier een bedreiging voor hun vee. Daarom is er volgens hem een speciaal actieplan nodig om de lokale gemeenschappen ervan te overtuigen dat het behoud van de wolvensoort erg belangrijk is.

NASCHOKKEN

Doen de Nepalezen alert blijven. Hoewel de zware aardbeving bijna twee jaar geleden is, durft een gematigde aardshok nog wel eens voor beroering zorgen. Dat was het geval op 28 november toen een schok met een kracht van 5,6 op de schaal van Richter Nepal even opschrikte. Het epicentrum bevond zich in de buurt van de Mount Everest, 150 km ten noordoosten van Kathmandu. Er werden geen meldingen gemaakt van schade of slachtoffers. Volgens het Nationaal Seismologisch Centrum zou de beving een naschok zijn geweest van de ramp in 2015

SLAVERNIJ NOG STEEDS REALITEIT

In fabrieken in Maleisië waar toestellen van Samsung en Panasonic worden gemaakt. Goedkope arbeidskrachten worden gersoneld in Nepal. Voor ze mogen beginnen moeten ze 1 160 euro betalen aan de firma die alles voor hen regelt. Als ze aankomen in Maleisië pakt de fabriek hun paspoort af zodat ze niet meer terug kunnen.

Dan moeten ze 14 uur per dag werken aan 150 euro per maand om hun schulden af te betalen. Willen ze vroeger stoppen, moeten ze boetes van 500 euro betalen. Vreselijke verhalen die de Britse krant The Guardian verzameld heeft. Samsung en Panasonic zeggen van niets te weten. De arbeiders werken niet rechtstreeks voor hen maar in onderaanneming. Volgens Human Right Watch zijn de bedrijven wel schuldig omdat de uitbuiting in Maleisië algemeen bekend is.

POP-UP RESTAURANT OP HET DAK VAN DE WERELD

Topchef James Sharman serveerde op 18 december in het basiskamp van de Mount Everest een maaltijd aan een groep van vijftien avonturiers en hun sherpa's. Op een hoogte van 5 364 meter bereidde hij een traditionele Nepalese maaltijd met lokale producten. De voormalige chef van het gerenommeerde Deense sterrenrestaurant Noma opende er een pop-up restaurant, een onderdeel van een groter project. Sharman en zijn team willen in 20 maanden tijd op 20 verschillende locaties pop-up bars openen. De Everest is de vierde locatie die ze aandeden. Kostenplaatje: een vlucht naar Kathmandu en een slordige 1 050 dollar (ongeveer 985 euro) extra. In dat bedrag is alles inbegrepen: begeleiding, slaapplekken en eten. Niet zo erg duur volgens de chef, zelfs lager dan dat van de meeste reisagentschappen. Tegen het verschijnen van dit tijdschrift zullen de deuren reeds gesloten zijn, niet meer bellen dus.

ANG TSHERING SHERPA & JO LOGGHE...
+45 jaar ervaring!
MET ZOON DAWA STEVEN SHERPA, BERGBEKLIMMER
EVEREST, LHOTSE, CHO OYU, GREAT HIMALAYA TRAIL

NEPAL - TIBET - BHUTAN - SIKKIM

• RONDREIZEN • TREKKING • RAFTING • SAFARI • HOTELRESERVATIE • VLIETUIGBOEKINGEN • EXPEDITIES

ASIAN TREKKING
Est. 1982

P.O. Box 3022 Thamel, Kathmandu, Nepal
Phone: 00977 (1) 4424249 / Fax: 00977 (1) 4411878
E-mail: info@asian-trekking.com / www.asian-trekking.com

Contactadres en info:
Astridlaan 39, 8310 Assebroek
Email: astrek@scarlet.be / Tel: 0473 32 65 87

HET LIMBURGSE MIJNVERLEDEN

Op dinsdag 25 april brengt BBCSF de tweede reeks over het visueel geheugen van de steenkoolmijn van Beringen. Thema's zijn de ondergrond uit 1948, de bovengrond uit 1960 en mijnwerkers thuis uit 1957.

De vertoning vindt plaats in feestzaal Santro, Tiensesteenweg 100 in 3211 Binkom, deelgemeente van Lubbeek, aanvang 14 uur. De inkom bedraagt 5 euro.

Het is een initiatief van BBCSF in samenwerking met GROS Lubbeek en OKRA Binkom. De opbrengst is voor BBCSF.

WEGWIJZER REISINFO

Beenhouwersstraat 9 in 8000 Brugge
050 332 358 - info@wegwijzer.be - www.wegwijzer.be

De reismarkt van 12 maart vindt plaats in de Stadshallen van Brugge.

WWW.BIKAS.BE

Als u hierop klikt, krijgt u de nieuwe website van Bikas te zien. Via de home pagina vind u toegang tot onze projecten en activiteiten. Onze webmaster Omer D'hondt is ondertussen volop bezig om onze website volledig drietalig gebruiksklaar te maken. Heeft u ook suggesties? Mail ze dan door naar omer_d_hondt@hotmail.be .

CONFERENTIE OVER NEPAL

Zaterdag 18 februari organiseert CAB – Club Alpin Belge – een uiteenzetting over het project 'Construis-moi un village'. Deze vindt plaats in het gemeenschapscentrum van Thy-le-Château (5650 Walcourt, provincie Namen), rue des maroniers 29, vanaf 19.30 uur. De inkom bedraagt 8 euro en de opbrengst gaat naar het Bikas project 'Construis-moi un village', het waterproject in Paelep in het district Rasuwa.

Meer info op onze website <https://bikas.org/> onder de rubriek 'activiteiten'.

WIL OOK U KENNIS MAKEN MET BIKAS?

Op dinsdag 20 december was Bikas voorzitter Betty Moureaux te gast in het OCMW wijkcentrum 't Cirkant in Marke. Tijdens de decembermaand stonden daar Vlamingen in de kijker die zich in het buitenland engageren voor mens en maatschappij. Aan de hand van fotomateriaal gaf Betty er uitleg over de werking van BIKAS en specifiek over het Haku-Nessing project.

Wil ook u in de buurt iets dergelijks organiseren, laat het ons gerust weten.

BIKAS

FOCUS OP NEPAL

colofon

DRIEMAANDELIJKS TIJDSCHRIFT VOOR ONTWIKKELINGSSAMENWERKING IN NEPAL
'BIKAS' ASSOCIATION VZW

Vol.28, n°1 - januari / februari / maart 2017 – Afgiftekantoor: GENT-X Erkenning : P206908

Steun: 10 EURO op rekening **BE32 2200 7878 0002** op naam van Bikas Association vzw. (fiscaal attest voor giften vanaf 40 EURO)
Verantwoordelijke uitgever: Irene Van Driessche, ivd_cataogh@yahoo.com **Secretariaat:** Mariëtte Ballegeer, Van Dornestraat 144, 2100 Deurne, België (alle briefwisseling op dit adres)- tel. 03 324 13 26 - info@bikas.be - www.bikas.be - Ondernemingsnummer Bikas 476 058 875 - Ook een franstalige Bikas is verkrijgbaar, vraag informatie op het secretariaat - Opmaak en druk : www.dewrikker.be